

Min familie

Historie

Navn: _____

Klasse: _____

Hvad skal du lære?

- Du skal lære om, hvordan hverdagen og samfundet har forandret sig igennem de sidste 100 år.
- Du skal lære om, hvilke leve- og livsvilkår man har haft gennem tiden.
- Du skal lære om din families fortid og sammenligne den med dit eget liv.

Hvilke ting kendetegner dengang dine bedsteforældre var på din alder?

Hvilke ting kendetegner din barndom? Sæt streg.

B
E
D
S
T
E
F
O
R
Æ
L
D
R
E

D
I
G

Udfyld stamtræet

1

Et stamtræ er et form for træ eller tegning, som viser, hvor langt din familie går tilbage i tiden. Du skal nu i gang med at udfylde dit eget stamtræ. Imens du arbejder med dette forløb, skal du undervejs udfylde dit stamtræ.

Udfyld dit eget blad. Hvis du har søskende, kan du også udfylde deres blad.

Se et eksempel her:

Portæt

Navn: Johan

Fødeby: Kolding

Fødeår: 2011

Dig

Navn: _____

Fødeby: _____

Fødeår: _____

Søskende

Navn: _____

Fødeby: _____

Fødeår: _____

Søskende

Navn: _____

Fødeby: _____

Fødeår: _____

Hvad ved du om gamle dage?

Skriv hvordan du tror, at man levede for 80 år siden.

Brug for hjælp?
Kig nederst på siden.

Hvordan boede de? Hvilket tøj havde de på? Hvad spiste de? Hvordan så deres hverdag ud?
Hvad lavede de voksne og børnene i løbet af dagen? Hvilke pligter havde de?

Da dine bedsteforældre var børn

Da dine bedsteforældre var børn, var anden verdenskrig afsluttet i år 1945. Der blev derfor brugt meget tid og penge på at genopbygge landet efter krigens mange ødelæggelser. Det var byer, bygninger og veje, der skulle laves.

I 1950'erne var det mest almindeligt, at kvinderne var hjemme og tog sig af de huslige pligter så som at passe børnene, lave mad og gøre rent. Mændene tjente pengene til familien ved at tage på arbejde. Familierne var ofte store og brugte meget tid sammen.

I 1950'erne begyndte der at komme mere liv i byen. Der kom flere biografer, cirkus, markeder og festivaller. Der kom også flere biler på vejene, som gjorde at det blev nemmere at tage på ferie. Som barn dengang havde man længere skoledage og mange huslige pligter i hjemmet. Derudover legede de næsten kun udenfor på gaderne og i naturen.

Da dine bedsteforældre var børn

Svar på spørgsmålene.

Hvorfor blev der brugt mange penge og tid på at genopbygge samfundet?

Hvordan var kønsrollerne?

(Kønsroller = Hvordan man mener, at kvinder og mænd bør opføre sig, og hvad de bør lave)

Hvad kom der mere af i 1950'erne?

Hvordan var det at være barn i 1950'erne?

Hverdagen i 1950'erne

Se videoen på DRTV.dk "100 års barndom" fra minut 3.20 - 10.15 og svar på spørgsmålene.

Det er også muligt at se hele videoen, som tager 28 minutter.

Hvad var forskellen på at bo i byen og bo på landet?

Hvad lavede børnene i deres sommerferie?

Hvordan var landsbyskolen anderledes fra, hvordan du går i skole i dag?

Hvad lavede man sammen som familie dengang?

Kom med dine bedsteforældre i skole

Da dine bedsteforældre var børn, var skolesystemet anderledes. Man gik i folkeskole i 7 år, og derfor kunne man fortsætte på en realskole i 3 år. Man kunne også vælge at tage på gymnasium efter realskole.

Skolerne i dag er store, og der er mange børn. Dengang var skolerne mindre, og ofte gik man i skole i en bygning, som lignede et helt almindeligt hus. Man sad på bænke og havde faste pladser.

Dine bedsteforældre havde fag som:

-
- Matematik
  - Dansk
  - Historie
  - Geografi
  - Naturfag
  - Kristendom

En stor forskel på hvordan du går i skole til dengang er, at man på nogle skoler, havde det opdelt mellem piger og drenge. På nogle skoler var der forskellige klasselokaler til piger og drenge. Andre steder i landet, var der skoler kun til drenge og skoler kun til piger.

Kom med dine bedsteforældre i skole

Eleverne havde stor respekt for læreren, og man skulle opføre sig ordenligt. Hvis ikke man opførte sig ordenligt, kunne læreren godt finde på at give en elev et rap over fingrene med en lineal eller en pisk.

Dengang blev man klogere ved at lytte til sin lærer eller læse i bøger. Det vil sige, at de eneste redskaber, man havde, var bøger og blyanter.

Skoledagen startede tidligt om morgenen og sluttede om eftermiddagen. Det var normalt, at have undervisning 6 dage om ugen, og det betød, at de altså også gik i skole om lørdagen.

De havde til gengæld en længere sommerferie, fordi der var mere der skulle ordnes udenfor om sommeren. De fleste brugte deres sommerferie på at hjælpe til på gården derhjemme eller arbejde. Dog havde de en kortere vinter- og påskeferie.

Interview med bedsteforældre

Du skal lave et interview med en eller flere af dine bedsteforældre. Du kan stille dem de spørgsmålene, der står her, men du må også gerne selv finde på spørgsmål.

- Hvornår er du født, og hvor er du vokset op?
- Hvad lavede din mor og din far?
- Hvor fik du mad fra?
- Hvad fik du at spise til morgenmad, middagsmad og aftensmad?
- Hvordan kom du til og fra skole? Og hvor langt var der?
- Hvor tit og hvor længe gik du i skole?
- Hvilke fag havde du?
- Hvad var dit yndlingsfag?
- Hvad lavede du, når du havde fri?
- Havde du nogle pligter derhjemme?
- Hvordan så dit hjem ud?
- Hvilket tøj havde du på?

Skriv svarene ned på et papir.

En helt almindelig dag

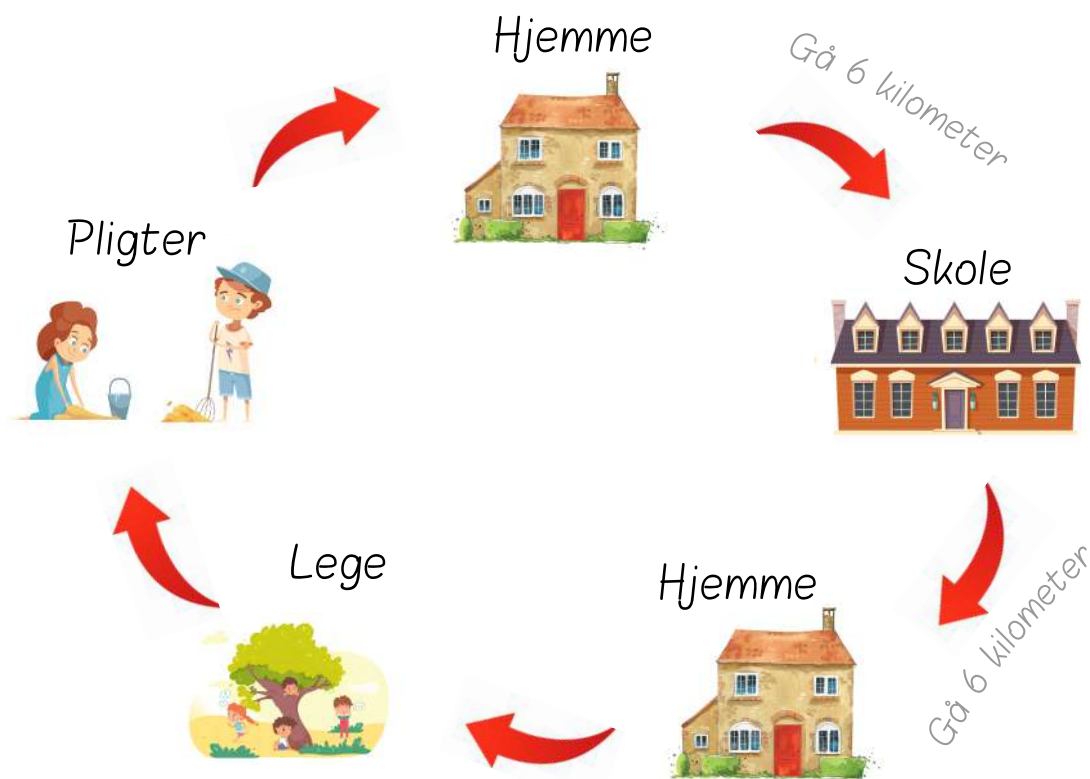
Lav en sammenligning af en helt almindelig hverdag mellem dig og dine bedsteforældre, da de var børn. Hvornår står I op? Hvilke fag har I? Hvad laver I efter skole?

Klokken	Dig	Bedsteforældre

Tegn ruten

Dette er ruten, som dine bedsteforældre tog de fleste dage.

Tegn den rute, som du tager de fleste dage.

Udfyld stamtræet

- Udfyld bladene, som du skal sætte på stamtræet.
- Klip dem ud.

Mormor

Navn: _____
Fødeby: _____
Fødeår: _____

Morfar

Navn: _____
Fødeby: _____
Fødeår: _____

Farmor

Navn: _____
Fødeby: _____
Fødeår: _____

Farfar

Navn: _____
Fødeby: _____
Fødeår: _____

Energikrisen 1973

I 1973 skete der noget, som dine bedsteforældre og måske dine forældre kan huske. Danmark blev ramt af en oliekrise. Det gjorde vi, fordi de arabiske lande, som vi fik vores olie fra, hævede priserne på olie.

De hævede priserne på olien, fordi der var en konflikt mellem de lande, som solgte olien, og de lande som købte det af dem.

Hvad skulle man bruge olie til? Olie blev brugt til mange ting i danskernes hverdag. Biler og fly skulle bruge det, for at kunne køre og flyve. Fabrikkerne skulle bruge det til deres maskiner. Mennesker skulle bruge det, for at kunne få varme og elektricitet.

Energikrisen 1973

Det betød, at der ikke var meget olie til danskerne, og at priserne steg. Der blev derfor indført bilfrie dage, hvor man ikke måtte køre bil.

Folk skulle spare, hvor de kunne, fordi der ikke var nok olie. De begyndte at tænke over, hvor meget varme og elektricitet de brugte i hjemmet, og hvor meget de brugte bilen.

Krisen gjorde, at Danmark begyndte at undersøge, hvor man ellers kunne få energi fra. Her fandt man ud af, at man kunne skaffe energi fra vand-, vind- og solenergi.

I starten af år 2022 skete der noget lignende.

Energikrisen 2022

3

Skriv ned hvad det betød for dig og din familie, da vi fik energikrise i 2022 i Danmark.

Brug for hjælp?
Kig nederst på siden.

Hvad betød det for Danmark? Hvorfor kom der krise? Hvordan har du kunne mærke, at der har været energikrise?

Kom med dine forældre i skole

Klasselokalet i 1980- og 1990'erne, som dine forældre sad i, minder meget om det, du sidder i. Dog er der nogle ting, som er anderledes. Der var ofte en stor sort tavle, hvor læreren kunne skrive på med kridt. Der var hverken computere eller smartboards.

I dag kan du både bruge computer og digitale lommeregner. Dengang dine forældre gik i skole, havde de kun bøger, blyanter og papir. Det var vigtigt, at de blev gode til håndskrift, da opgaver og prøver skulle skrives i hånden. Derudover skulle eleverne finde informationer i bøger fremfor på internettet.

Fagene i skolen dengang minder meget om de fag, som du har i dag. De havde også matematik, dansk, geografi og gymnastik. Der begyndte også, at komme mere kreative fag som kunst og musik.

Kom med dine forældre i skole

Undervisningen foregik ofte sådan, at læreren stod oppe ved tavlen og fortalte, mens eleverne lyttede og tog noter. Eleverne arbejdede næsten altid alene, og der var sjældent gruppearbejde.

Der var også flere test og prøver dengang, for at lærerne kunne følge med i, hvor meget eleverne lærte.

Man fik også lektier for, ligesom du måske gør i dag. Lektierne blev ofte skrevet ned i lektiebog, eller en notesbog.

I år 1967 i Danmark blev det forbudt at slå og straffe børn i den danske folkeskole. I dag skal børn behandles med respekt, værdighed og omsorg.

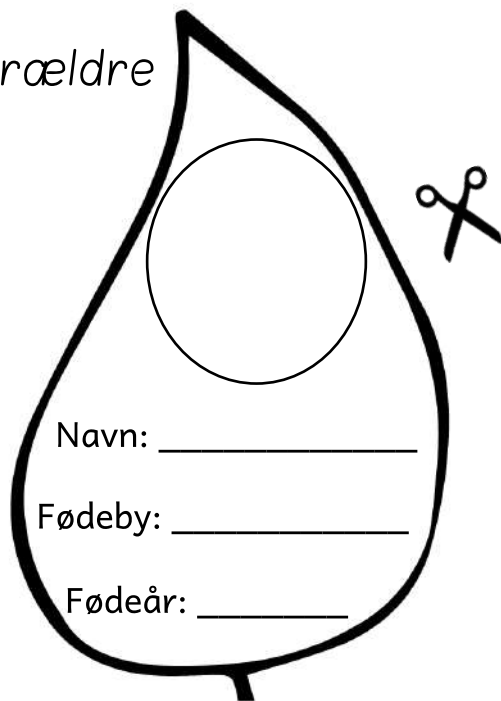

Stamtræ

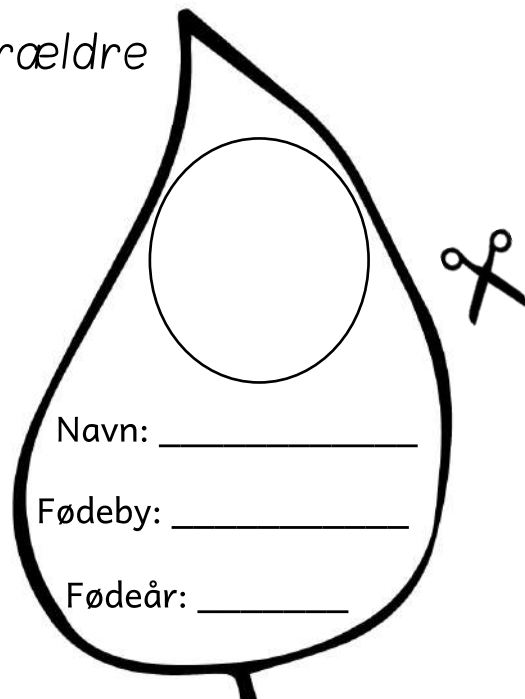

- Udfyld bladene, som du skal sætte på stamtræet.
- Klip dem ud.

Forældre

Forældre

Hvordan er din skoledag?

Skriv kort omkring skolen i dag, og hvordan en almindelig skoledag ser ud for dig.

Hvordan ser klasselokalet ud, og hvilke redskaber bruger I?

Tegn noget af det, som du har skrevet om.

Tegn noget af det, som du har skrevet om.

Hvordan foregår undervisningen?

Hvordan er din skoledag?

Skriv kort omkring skolen i dag, og hvordan en almindelig skoledag ser ud for dig.

Tegn noget af det, som du har skrevet om.

Hvilke fag har i?

Hvordan er forholdet mellem lærer og elever?

Tegn noget af det, som du har skrevet om.

Forskellige skoler

Skolen dine bedsteforældre, dine forældre og den du går i, er meget forskellig fra hinanden.

- Skriv de ting, hvor skolen er forskellig, og hvad de har til fælles.

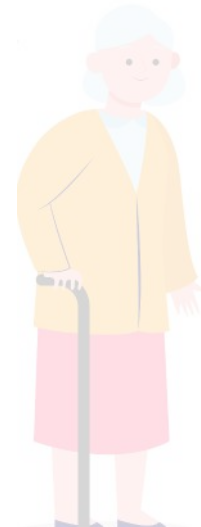
Din skole

Dine forældres skole

Dine bedsteforældres skole

Til fælles

Leve- og livsvilkår

4

Kig længere oppe i hæftet, for at finde leve- og livsvilkårene.

Levevilkår

Levevilkår handler om, hvilke materialer, man havde til rådighed i sin dagligdag. Det kan være bolig, mad, vand og tøj.

Livsvilkår

Livsvilkår handler om, hvad man havde adgang til. Det kan være uddannelse, hospitaler, medicin, fritidsaktiviteter og jobmuligheder.

- Lav en liste over hvilke leve- og livsvilkår dine bedsteforældre havde.
- Lav en liste over hvilke leve- og livsvilkår dine forældre havde.
- Lav en liste over hvilke leve- og livsvilkår du har.

Bedsteforældre

Bedsteforældre

Dig

•	•	•
•	•	•
•	•	•
•	•	•
•	•	•
•	•	•
•	•	•
•	•	•
•	•	•

En historie fra fortiden

5

- Snak med en af dine forældre eller en af dine bedsteforældre.
- Få dem til at fortælle et af deres bedste minder fra deres barndom.
- Historien skal fortælle noget om, hvordan det var at være barn i den periode.
- Skriv den ned og læs den højt for en anden.

